

పేరుకు మనుష్యులమై పేరుకు పోయాం
స్వార్థమనే ఊతిలో కూరుకుపోయాం
మనల్ని మనమే మింగేస్తున్నాం
మనిషిని చూస్తే భయపడుతున్నాం
మోసగాడే మోసపోయే మోసపు రోజులివి
ఎవడు మోసగాడో! ఎవడు కాడో!

* * *

మోసాలకు మారుపేరు వాడు వాడి పేరు
సముద్రుడు ఏ వ్యక్తిత్వాన్ని యెలా మోస
గించాలో, యే పయస్పుతో యెలా ప్రవర్తించాలో
వాడికి కొట్టిన పిండేకాదు—దుబ్బిన పప్పుకూడ

మధ్యాహ్నం వస్తేందు కొంచెం కడుపులో
యెలుకలతోపాటు పందికొక్కలూ పరుగెడు
తున్నాయి. జేబు చూసుకున్నాడు తొమ్మిదింబావలా
వుంది. భోజనానికని బయల్దేరాడు ఆ రోజు వాడి
ఆదర్శవం బాలేదు. లేకపోతే ఆ సరికి వాడి జేబులో
కనిసం ఓ వంద కాయితం వుండేది

“నీవింటో యివాళ లేవగానే యెడంకమ్మ
ఆదిరింది” అనుకుంటూ వెళుతున్నాడు

సముద్రుడికి రెండు గజాలముందు ఖాళీకొబ్బరి
నూనె ఉబ్బా పట్టుకుని, ఓ భుజానికి ఖాళిసంచి
తగిలించుకుని నడుస్తున్న ఓ కుర్రాడు కాలికేదో
తగిలి కేంద పడ్డాడు వాడు యెనిమిదేళ్ల వాడిలా

కనబడతాడు కానీ పదకుండేళ్లుంటాడు. సముద్రుడు
పానుభూతితో వాడి దగ్గర ఆగాడు జేబులోంచి
పడిపోయిన చిల్లర యేరుకుంటున్నాడు వాడు.
సముద్రుడు వాడికి సాయపడ్డాడు. ఏరిన ఉబ్బు
గబగబ లెక్కపెట్టే యింకా నవ్వేండు పై నలుండాలి
అన్నాడు ఆదుర్దాగా వాడు.

ఇద్దరూ కలిసి కాస్తేపు వెదగ్గా పదిపై సలదిళ్ల
రెండు పై సలదిళ్ల దొరికాయి ఆనందంగా వాడు
సముద్రుడిచూసి నవ్వి ఉబ్బా, సంచి అందుకున్నాడు.

“నీ పేరేమిటి?” అని ముద్దుగా అడిగాడు
సముద్రుడు ‘సాయి’ అని అంతకన్నా ముద్దుగా
జవాబిస్తూ, “పీ పేరు సముద్రుడా?” అన్నాడు
మెల్లగా సముద్రుడిలో కెరటాలు గుద్దుకున్నాయ్.
“నీకెలా తెలుసు?” నోరు తెరిచాడు సముద్రుడు.
సాయి సముద్రుడి చేతి వంక చూశాడు
“సముద్రుడు” అన్న పచ్చబొట్టు కుడిచేయ్యిమీద
వుంది. సముద్రుడికి నవ్వుచ్చింది

“గట్టివాడివేనోయ్!” అని మెచ్చుకుంటూ
సాయి తల నిమిరాడు

సముద్రుడి చేతికున్న ఉంగరం చూశాడు సాయి
వెంటనే తన చెయ్యి చూసుకున్నాడు “అయ్యో!
నా ఉంగరం” అంటూ చుట్టూ వెతుక్కోసాగాడు.

“ఉంగరమా!” సముద్రుడిలో కెరటాలు
పొంగాయి. సాయికన్నా శ్రద్ధగా వెతకసాగాడు
“అదిగో” ఆనందంగా అరిచాడు సాయి మూడడు
గుల దూరంలో పిల్లల ప్రిటన్ డోపున్న ఉంగరం
యిసుకమీద పచ్చగా మెరుస్తూండడం చూశాడు
సముద్రుడు అతనిపాదం కదలబోయింది అంతలో
సాయి దాస్థండుకున్నాడు.

“నీదీ చూడనీ” అంటూ సాయిని సమీపించాడు
సముద్రుడు సంగి సంగి నవ్వుతో

“అమ్మా! నేనివ్వను” అంటూ ఉంగరాన్ని
అటు తిరిగి వేరికి పెట్టుకుని ఆ చేతిని నిక్కరు
జేబులో కుక్కేశాడు సాయి.

“నీడు గట్టి పిండమే!” అనుకున్నాడు
సముద్రుడు

ఉక్కు పిందాల్నే లెక్క చెయ్యని సముద్రుడికి
వీడొక లెక్కా!

సాయి కొట్టువైపు నడచాడు
సముద్రుడు అక్కడే నిలబడి సాయివైపు
చూస్తూ జేబులోంచి చార్మినార్ సిగరెట్ సెకెట్,
అగ్నిపెట్టి తీసి సిగరెట్ వెలిగించి గట్టిగా దమ్ము
వీల్చాడు. సముద్ర తరంగాలకు వాయుదేవుడు బల
మిచ్చేలా సముద్రుడిలోని కెరటాలకు తోడ్పడతాడు
చార్మినార్ పొగదేవుడు. ఆ రోజు అతనికి తగిలిన
మొసటి కేసడే. ఆ పుంగరావైలా కాచెయ్యాలా అన్న
అశ అప్పటిదాకా వేధించిన ఆకలిని మింగిపింది
“వీడంత తేలిగ్గా మోసపోయేలాలేడే. ఎలా?”
అనుకుని తన పదకాల పట్టిని తిరిగినిసుకోసాగాడు.

సాయి యిచ్చిన వెచ్చాల లిమ్మచూసి పొట్లాలు
కడుతున్నాడు కొట్టుతను. కొట్టుముందు నుంచుని
చాక్కెట్లు, బిస్కెట్లు పున్న సీసాలవైపు అశగా
చూస్తున్నాడు సాయి ఆ కొట్టుకు కాస్త దగ్గరగా
వచ్చి దమ్ముకొడుతూ సాయి వంక చూస్తున్నాడు
సముద్రుడు గంభీరంగా

కొట్టువాడు పొట్లాల్ని సాయి సంచితో వేసి

వినతి

స్వగతము గణవతి!
స్వగతము నీకదే!
రారము విప్పేళ!
రమ్ము మా ఇంటికి

ఏనుగూ వదనముతో
ఏకదంతము దాల్చి
ఎలుక వాసానమెక్కి
వేగమే రారమ్ము

విహ్వల కధివతివి
ఎలుకనే యెక్కెదవు
కుడుములును ఉండ్రాళ్ళు
కూర్చితో మెక్కెదవు.

పానకము వడపప్పు
పనసమామిడిపళ్ళు
పళ్ళెములను వింది
భక్తితో నీకిడుదు

ముంగిట్ల ముత్యాలు
ముదమార జల్లితిమి
ప్రేమతో పిలిచితిమి
ప్రేమమార రావయ్య

పావెల్లిని దెచ్చి
భక్తితో గట్టాము.
ప్రతియును పుప్పొలు
వచ్చాల నింపాము

కుడుములును ఉండ్రాళ్ళు
కూర్చితో నీకిత్తు
విహ్వల పోదోలి
విద్యలను మాకిమ్ము

విద్యతోనే మాకు
వినయంబు వాసగుమా
వినయ మొసగివి విద్య
చేతువగు నాశముకు

బొజ్జగల దేవుడవు
గుజ్జవేల్పువు నాడు
బుద్ధిమంతులలోన
పాసగ శ్రేష్ఠుడవౌదు

వ్యాసముని చెప్పంగ
ప్రాసేతివి భారతము
గంటమాపక ప్రాయు
గైకొంటి వొక ప్రతివ

బుద్ధిమంతులలోన
పోటి యెవ్వరు నీకు
కొమరునే ఓడించి
కూర్పుంటి గద్దెపై

ఏ కార్యమునకైన
విష్ణుములు రాకుండ
ప్రథమమున అర్చింతు
ప్రచురాదిపా || విన్ను

బాద్రపద చతుర్థిని
వగటివేళను విన్ను
ముల్లకముల ప్రజలు
ముదముతో పూజింతు

ప్రణవంబు నీ రూపు
పరమంబు నీ పదము
నిత్యంబు నినుగోల్య
నిర్మాణ సుఖముబు

ఏకవింశతి ప్రతములతో
ఎంతో భక్తిని పూజసేతును
వకల సంపద లిచ్చిపోవుము
సౌఖ్యములతో మమ్ము గణవతి

— దీనుకుర్చి వెంకటేశ్వర్లు —

యెంతయందో చెప్పగా సాయి యివ్వాడు సాయి
వేతిలో ఓ అర్థరూపాయి మిగిలింది

అది కొట్టెతనికీస్తూ, "ఆ చాక్కెట్లు రెండు
కానాలి" అంటూ కేట్ బరీస్ చాక్కెట్లువున్న నీసా
నైపు చూపించాడు

కొట్టెతను, "రెండు రావు నాయనా!
ఒక్కొక్కటి నలభైపైసలు" అనేసరికి సాయి
నిరాశతో,

"నరే ఒకటే యివ్వండి" అని చాక్కెట్తోపాటు
పదిపైసలు తీసుకుని పరంజామాతో అక్కడినుండి
కదిలాడు

"దోరి కాడు వాయాలు!" అనుకున్న
సముద్రుడు సిగరెట్ ఏసేసేసి కొట్టుదగ్గరికివచ్చాడు
జేబులోంచి తొమ్మిది రూపాయలు తీసి కొట్టెతని
కిచ్చి కేట్ బరీస్ చాక్కెట్లు యెన్నోస్తే అన్నివ్వ
మన్నాడు అతను ఇరవైరెండు చాక్కెట్లు ఓ
ట్రాన్స్ పారెంట్ ప్లాస్టిక్ కవర్లోనే సుముద్రుడి
కందించి ఇరవైపైసలు రిటర్న్ చేశాడు

తినేస్తే అయిపోతుందన్నట్లు సాయి వేతిలోని
చాక్కెట్టిని చూసుకుంటూ వెళుతున్నాడు వాడి
చుట్టువక్కల ఎవ్వరూలేరు సముద్రుడు ఒకటో
కాలం పరుగుతో సాయిని చేరుకున్నాడు సాయి
సముద్రుడ్ని చూసి నవ్వాడు ఆ వెంటనే వాడి
దృష్టి చాక్కెట్లమీద పడింది

"అదెవరికి?" అన్నాడు వాడాశగా
"నాకు నీలాంటి బుల్లి తమ్ముడున్నాడు. వాడి
కింపే చాలా యిష్టం" కల్పించాడు సముద్రుడు
"నాకూ చాలా యిష్టం" సాయి వాటివైపే
చూస్తున్నాడు

"కానాలా?" ఆశ చూపాడు సముద్రుడు.
"ఇస్తారా" ఆశపడ్డాడు పాపం! శాయి

"మరివి నీకేస్తే, నువ్వు పాకేం యిస్తావ్?"
అన్నాడు సముద్రుడు చుట్టూ ఓసారి చూసుకుని
దూరంగా ఎవరో అడమనిషి అటుగా వస్తూండడం
సముద్రుడు చూడకపోలేదు

"నా దగ్గరేం లేదే" అన్నాడు సాయి అమాలు
కంగా

"మా తమ్ముడికి ఉంగరం అంటే భలే
యిష్టం" సముద్రుడిలో కెరటాలు క్రమంలో
ప్రవహిస్తున్నాయి

సాయి ఒక్క షణం ఆలోచనలో పడ్డాడు
"ఉంగరం యిస్తే 'అన్ని' యిచ్చేస్తారా?"

అని అడిగాడు సాయి కొండంత ఆశతో

"ఓ" సముద్రుడు వాడి ఆశకు ఆజ్యం
పోశాడు వెంటనే సాయి చేతిలో వున్న మానెడవ్వా
కిందబెట్టి ఆ చేతికున్న వుంగరాన్ని తీసి చేత్తో
పట్టుకుని "ముందు చాక్కెట్లు యివ్వండి" అన్నాడు
తెలివిగా

సముద్రుడు సమ్మకంగా వాడి చేతికందించాడు

